

SUOMEN VAPAA-AJAN-
KALASTAJIEN
KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi
janne.rautanen@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

24.8.2022

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

VIITE Lausuntopyyntö rapustrategiasta vuosille 2023–2032 (VN/28021/2021)

ASIA Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto ehdotuksesta kansalliseksi rapustrategiaksi vuosille 2023–2032

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut maa- ja metsätalousministeriön ehdotukseen kansalliseksi rapustrategiaksi vuosille 2023–2032 ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

TAUSTAA

Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) asettama työryhmä on valmistellut ehdotuksen päivitetyksi kansalliseksi rapustrategiaksi vuoteen 2032. Rapustrategian tavoitteina ovat jokiravun säilyttäminen hyödynnettävänä lajina ja täplärapujen leviämisen estäminen sekä molempien lajien hyödyntäminen. Kansallisen rapustrategian visiona on, että: ”Suomessa on elinvoimaiset rapukannat, vahva ja vastuullinen ravustuskulttuuri sekä monipuolinen kaupallinen raputalous”.

Ehdotetun strategian tiivistelmän mukaan *Rapuruton ja täpläravun yhdessä aiheuttama jokiravun elinalueiden supistuminen on yksi raputalouden suurimmista ongelmista. Maamme luonnonsuhteet voivat mahdollistaa sekä jokiravun säilyttämisen ja hyödyntämisen että täpläraputuotannon ylläpidon hallitulla tavalla. Raputalouden merkitys ja arvo Suomen sisävesien kalataloudessa on jo nyt huomattavan suuri ja raputalous tarjoaa tulevaisuudessa monia uusia mahdollisuuksia myös yritystoiminnalle.*

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN KANTA

SVK toteaa, että tavoitteet jokiravun suojelemiseksi, ja sen kantojen säilyttämiseksi hyödynnettävinä, ovat erityisen tärkeä tavoite, joiden tulee olla rapustrategian keskiössä. Jokirapukantojen turvaamista onkin käsitelty strategiassa varsin laajasti.

Täplärapukannat on istutettu maamme suurimpiin eteläisiin reittivesiin pääosin viime vuosituhannen lopulla. Täplärapu on listattu EU:n alueella haitalliseksi vieraslajiksi. Täplärapukantojen kokonaan poistaminen vesistöistä on mahdotonta nykyisin menetelmin. **SVK toteaa, että täpläravun ja sen mukanaan tuoman kroonisen rapurutto-ongelman leviämisen ennalta ehkäisyyn tulee kiinnittää suurta huomiota.**

Kalatalouden eri toimijoiden tehokas viestintä sekä asian käsittely riittävällä laajuudella kalatalousalueissa, ja etenkin niiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa, ovat tärkeimpiä toimenpiteitä. Viestinnälliset keinot ovat tehokkain tapa estää täpläravun ja rapuruton levittämistä uusiin vesistöihin.

Täpläravun ympärille on muodostunut oma pyyntikulttuuri alueilla, joilta rapu oli hävinnyt lähes sadaksi vuodeksi, sekä kaupallista toimintaa. Täpläravun saaliin arvo on merkittävä, joten sen pyyntiä nykyisessä tilanteessa kannattaa jatkaa, kuten strategiassa on linjattu. Ravustuksen ympärille kehitettyjä opaspalveluita on vielä sangen vähän, vaikka mahdollisuuksia ravustuselämysten kaupallisessa tarjoamisessa olisi paljon nykyistä enemmän.

SVK korostaa, että jokiravun ja täpläravun merkitys vapaa-ajanravustajille ja laajemmin vapaa-ajankalataloudelle on huomattava. Luonnonvarakeskuksen (Luke) uusimman [vapaa-ajankalastustilaston](#) mukaan rapusaalis (jokirapu- ja täplärapusaalis yhteensä) oli 2,814 miljoonaa rapua vuonna 2020, joka on vuoden 2010 jälkeen toiseksi suurin kokonaisrapusaalis. Luken [LVVI3-selvityksen](#) mukaan Suomen väestöstä 2,3 % (127 000 henkilöä) ravusti vuonna 2020. Ravustusta harrastettiin keskimäärin 8,5 kertaa, mikä on suurin harrastuskertamäärä vuodesta 2000 alkaneen ja kymmenen vuoden välein tehtävän selvityksen aikana. Uusimpien ravustustilastojen perusteella merkittävä osa suomalaisista osallistuu ravustukseen ja nauttii ravustuksen tuomasta virkistäytymisestä sekä ravuista ravintona. Ravustusharrastuksella on osaltaan tärkeä merkitys myös kalastonhoitomaksukertymän ylläpitämisen ja kasvattamisen näkökulmasta.

SVK katsoo, että strategian tavoitteet, visio ja toimenpiteet huomioivat riittävässä laajuudessa jokiravun suojelun, täpläravun leviämisen ehkäisyn sekä vapaa-ajanravustuksen ja raputalouden tarpeet. **SVK esittää ehdotetun kansallisen rapustrategian vahvistamista vuosille 2023–2032.**

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Janne Rautanen (valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Olli Saari
toiminnanjohtaja